

تحصیل پزشکی در دنیا چگونه است؟

مطرح شدن دستورالعمل اجرایی نحوه مشارکت بخش خصوصی در آموزش عالی علوم پزشکی مدتی است با واکنش های متفاوتی روبه‌رو شده است
«فرهیختگان» ابعاد تازه‌ای را درباره این چالش بررسی کرده است

کیفی دانشجویانش افت کند؛ افتی که اگر اتفاق بیفتد، نه تنها صدمات جبران ناپذیری را به جامعه وارد می‌کند. بلکه هزینه‌های زیادی را نیز متوجه کشور خواهد کرد. در همین راستا وضعیت آموزش به دانشجویان علوم پزشکی در چهار کشور آمریکا، انگلیس، روسیه و چین را مورد بررسی قرار داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

در حالی است که باوجودی که در بسیاری از کشورهای دنیا پول حرف اول را می‌زند و دولت‌هایشان تمام هم‌وغم‌شان کسب درآمد از راه‌های مختلف است، موضوع آموزش به دانشجویان پزشکی به این خاطر که یکی از ارکان مهم سلامت جامعه‌شان محسوب می‌شود، همچنان در اختیار دولت‌ها است تا مبدا اسطح

دستگاه‌های مرتبط را متوجه عدم موفقیت‌آمیز بودن این طرح کنیم.»

بهداشت و آموزش در کشورهای حامی خصوصی سازی
تاکید ویژه مسئولان وزارت بهداشت مبنی بر لزوم ورود بخش خصوصی به آموزش پزشکی

آن پولی کردن دانشگاه‌های دولتی به معنی از بین بردن بسترهای ورود نخبگان به رشته‌های مختلف علوم پزشکی است، به عبارت دیگر با این روش، من بعد دیگر تفاوتی بین رتبه‌های کنکوری وجود ندارد و دانشجو صرفاً با پرداخت پول می‌تواند در کنار برترین‌های کنکور قرار بگیرد؛ موضوعی که دلیل اصلی اعتراض دانشجویان علوم پزشکی نیز بوده است و علیرضا حاتمى، سخنگوی شورای مرکزی صنفی دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز در این باره به «فرهیختگان» می‌گوید: «بیشتر نگرانی دانشجویان پزشکی به خاطر تجاری‌ای است که در حوزه خصوصی‌سازی رشته‌های فنی و انسانی به چشم می‌خورد و امروز نتایج آن را که کاهش شدید تراز علمی این دانشجویان است، می‌بینیم و از سوی دیگر نگران اطمینانی هستیم که این کار به سلامت جامعه وارد می‌کند.»

او درباره نامه لاریجانی به فتوحی تصریح می‌کند: «در این نامه تأکید شده که آیین‌نامه در راستای سند چشم‌انداز است، اما سوال اینجاست که مگر خصوصی‌سازی در رشته‌های دیگر و به‌طور کلی سایر بخش‌های اقتصادی توانسته به اهداف خود برسد که حال می‌خواهیم در این زمینه وارد شویم؟» حاتمى ادامه می‌دهد: «متأسفانه در کشور ما پایه‌های خصوصی‌سازی به‌درستی اجرایی نشده و به خاطر ضعف‌های ساختاری در این حوزه، قطعاً در زمینه آموزش پزشکی نیز با مشکل مواجه خواهیم شد؛ هرچند این آیین‌نامه حذف نمی‌شود، اما باید

مستحضرد که مبنای ورود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به موضوع مشارکت بخش خصوصی در آموزش عالی سلامت وجود اسناد بالادستی ازجمله اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، بند هفتم سیاست‌های کلان نظام سلامت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، تکالیف برنامه ششم توسعه (از جمله ماده ۶۶) و جهت‌گیری نظام سلامت به‌منظور کاهش تصدی‌گری در کلان‌فرآیندهای ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی است و بر این اساس، توسعه مشارکت بخش خصوصی در نظام آموزش عالی سلامت در قالب یکی از محورهای بسته سیاستی «آمایش سرزمینی، مأموریت‌گرایی، تمرکززدایی و ارتقای توانمندی دانشگاه‌ها» لحاظ شد. به‌دنبال این سیاست، راهبردهای کلی مشارکت بخش خصوصی در آموزش عالی سلامت تدوین و به تأیید وزیر وقت رسید.»

تجربه ناموفق خصوصی‌سازی آموزش دولتی

نکته قابل‌ذکر در این باره آن است که باوجود دانشگاه آزاد اسلامی و چند موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی، چرا مسئولان وزارت بهداشت درصددند بخش خصوصی را وارد آموزش این رشته در دانشگاه‌های دولتی کنند، در حالی که قطعاً تجربه پولی شدن پردیس‌های برخی دانشگاه‌ها نشان داده که این مسیر آن‌طور که روی کاغذ شمر ثمر به نظر می‌آید، مفید نبوده و نمی‌تواند اهداف را محقق کند. علاوه‌بر

زهره مضافی

روزنامه‌نگار

ماجرا چه بود؟
چند روزی از دی‌ماه می‌گذشت و هنوز قاضی‌زاده هاشمی، وزیر بهداشت کشور بود که موضوع ابلاغ آیین‌نامه و دستورالعمل اجرایی نحوه مشارکت بخش خصوصی در آموزش عالی علوم پزشکی خبر برخی رسانه‌ها شد، هرچند در روزهای اولیه واکنش چندانی به انتشار این خبر صورت نگرفت و اصل موضوع بعد از انتشار خبر استعفای وزیر بهداشت به حاشیه کشیده شد، اما تنها چند روز بعد شوراهای صنفی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اولین علم اعتراض به این آیین‌نامه را بلند کردند و پشت سر آنها دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی دیگر نیز قرار گرفتند. این اعتراض‌ها ادامه داشت تا اینکه سعید نمکی، بعد از انتصابش به‌عنوان سرپرست وزارت بهداشت در ۲۰ دی‌ماه طی نامه‌ای به لاریجانی، معاون آموزشی خود دستور رسیدگی به اعتراضات مطرح‌شده به این آیین‌نامه را صادر کرد. باقر لاریجانی هم بعد از دستور نمکی نامه‌ای به فتوحی، دبیر شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی نوشته که در آن این‌طور آمده است: «احتراماً در پی مباحث مطرح‌شده درخصوص تجدیدنظر در واگذاری آموزش پزشکی به بخش خصوصی،

چین؛ تحصیل رایگان برای آموزش پزشکی

بسیاری کشور چین را به‌عنوان ارزان‌ترین کشور در حوزه آموزش پزشکی می‌دانند. چین دارای ۲۹ موسسه در رتبه‌بندی دانشگاه جهانی QS در سال ۲۰۱۸ است. در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان، دانشگاه‌های حقوقی، تجاری، مهندسی و پزشکی جهت تحصیل در چین جایگاه برجسته‌ای برای شهرت و اعتبار خود دارند. تأمین هزینه‌های تحصیل در این کشور به‌طریق مختلف صورت می‌گیرد و طبق منابع موجود، ۶ برنامه در بورسیه دولتی چین، کمک‌هزینه کامل برای دانشجویان بین‌المللی را امکان‌پذیر می‌کند که شامل برنامه دوجانبه، برنامه دانشگاه چینی، برنامه دیوار بزرگ، برنامه EU، برنامه AUN و برنامه PIF می‌شود. ارائه کمک‌هزینه کامل شامل هزینه شهریه، هزینه اقامت، هزینه زندگی و بیمه جامع پزشکی است. همچنین بورسیه تحصیلی انجمن کنفوسیوس برای دانشجویان بین‌المللی کمک‌هزینه تحصیلی کامل را فراهم می‌کند. برندگان کمک‌هزینه تحصیلی از هزینه شهریه و اقامت در پردیس دانشگاهی معاف بوده و مستمری ماهیانه برای زندگی و بیمه جامع برای دانشجویان در حال تحصیل در چین، میسر شده است. تحصیل در دانشگاه‌های چین دارای مزایای مالی خاص دیگری برای دانشجویان شهریه‌پرداز نیز هست، به‌طوری‌که بدون کمک مالی بسیار زیاد یا سرانه هزینه‌های هنگفت می‌توانید به تحصیل بپردازید. دانشگاه‌های دولتی همه مورد تأیید MCI نیز هستند، به این معنی که هزینه شهریه در مقایسه با کالج‌های خصوصی دیگر کشورها و همچنین هزینه زندگی بسیار کم خواهد بود، تا جایی که هزینه زندگی در این کشور تقریباً شبیه هند و حدود ۷۰۰۰ رپیه در هر ماه است.

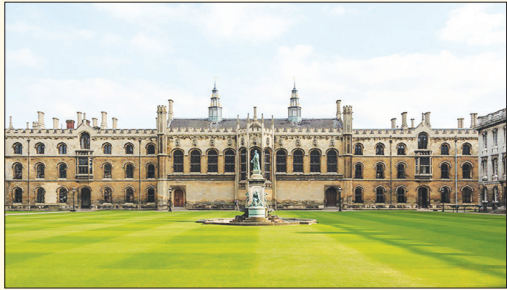
روسیه؛ تحصیل پزشکی رایگان حتی برای دانشجویان خارجی

طبق اسناد موجود، روسیه یکی از معدود کشورهای جهان است که حق تحصیل رایگان در دانشگاه‌ها برای دانشجویان خارجی و روسی را فراهم می‌کند. دولت روسیه در دانشگاه‌های این کشور کمک‌هزینه تحصیلی برای تحصیل رایگان در روسیه به دانشجویان بین‌المللی متقاضی که در حال تحصیل در دانشگاه‌های این کشور هستند، اعطا می‌کند، به‌طوری‌که در سال ۲۰۱۶، ۱۵۰۰۰ کمک‌هزینه تحصیلی از طرف دولت به دانشجویان متقاضی اعطا شده است. البته از روش‌های تحصیل رایگان در این کشور، اخذ بورسیه تحصیلی در روسیه است و شرایط تحصیل رایگان به این صورت است که سهمیه اختصاص داده‌شده توسط وزارت آموزش و پرورش آن کشور نه‌تنها به دانشجویان کارشناسی ارشد بلکه به دانشجویان فارغ‌التحصیل و دانشجویان با تحصیلات تکمیلی نیز ارائه می‌شود. البته هزینه تحصیل در این کشور برای دانشجویان شهریه‌پرداز نیز پایین است، به‌طوری‌که هزینه زندگی دانشجویی در روسیه ماهانه بین ۳۰ تا ۵۰ دلار بوده که از کشورهای هم‌رده اروپایی خود کمتر است. با این حال دوره تحصیل در نظام آموزشی این کشور تفاوت‌هایی نیز دارد، به‌طوری‌که طول دوره پزشکی عمومی ۶ سال، پزشکی ورزشی ۶ سال، متخصص کودکان ۶ سال، دندانپزشکی پنج سال، داروسازی پنج سال و روانشناسی بالینی هم پنج سال است.

تحصیل در انگلیس؛ رایگان برای دانشجویان پزشکی

انگلیس به‌عنوان یکی از پرمقتاضی‌ترین کشورهای داوطلب تحصیل پزشکی محسوب می‌شود و این کشور نیز همچون آمریکا برای دانشجویان پزشکی بومی خود تحصیل رایگان در نظر گرفته است. البته متقاضیان تحصیل پزشکی در انگلستان پس از ۶ ماه حضور در این کشور می‌توانند از خدمات رایگان بیمه‌ای و بهداشتی این کشور بهره‌مند شوند. انگلستان کشوری است که در کنار امکانات آموزشی شرایط استفاده از باشگاه‌ها و مکان‌های ورزشی را نیز برای افراد فراهم کرده است. دانشگاه‌های سالفورد، سیتی (CITY University)، برنول (University Brunel)، برادفورد (University Bradford)، کالج پزشکی سلطنتی (Royal College of Medicine) از جمله مهم‌ترین دانشگاه‌های پزشکی و دندانپزشکی دولتی در انگلستان هستند. البته از آنجا که انگلیس دارای سیستم نظام آموزشی صاحب‌سبک در جهان بوده و مدل آموزشی بسیاری از کشورها از جمله ایران برگرفته از انگلستان است، در نتیجه سیستم آموزشی این کشور ازجمله کالج‌ها و دانشگاه‌ها هزینه‌بر هستند و حتی گاهی از کشور انگلستان به‌عنوان بالاترین هزینه تحصیل نیز یاد شده است. از سوی دیگر تعداد دانشگاه‌های این کشور که به‌صورت رایگان خدمات آموزشی را به دانشجویان ارائه کنند، بسیار کم بوده یا اینکه فقط به افراد تبعه و مقیم در انگلستان اجازه داده می‌شود در این دانشگاه‌ها به تحصیل بپردازند و افراد اینترنشنال فقط می‌توانند از بورس‌های موجود در دانشگاه به‌عنوان تحصیل رایگان استفاده کنند.

آمریکا؛ تحصیل با پول دولتی برای دانشجویان بومی

طبق داده‌های موجود، تحصیل در دانشگاه‌های علوم پزشکی آمریکا به دو صورت دنبال می‌شود و با وجودی که به اکثر دانشگاه‌های آمریکا برچسب خصوصی بودن می‌چسبد، اما بخشی از دانشجویان می‌توانند در دانشگاه‌هایی که تحت حمایت‌های دولت قرار دارند، مشغول به تحصیل شوند. در حقیقت طبق قاعده کلی که درباره دانشگاه‌ها در آمریکا وجود دارد، دانشکده دولتی یا دانشگاه دولتی به دانشکده‌ها یا دانشگاه‌هایی اطلاق می‌شود که توسط دولت ایالتی تأسیس شده باشند یا به نحوی با دولت در ارتباط باشند. این مراکز آموزش عالی در برخی موارد، بخشی از سیستم دانشگاهی دولتی هستند و در موارد دیگر این گونه نیست. درباره تحصیل در رشته‌های مختلف علوم پزشکی در آمریکا این نکته قابل‌ذکر است که تحصیل در این رشته‌ها برخلاف دیگر رشته‌ها قواعد خاص خود را دارد، چرا که تمام یا بخشی از حمایت مالی دولت برای این دسته از دانشجویان مربوط به دانشجویان بومی یا بهتر بگوییم دانشجویانی که مقیم این کشور هستند، لحاظ می‌شود. از سوی دیگر پرداخت هزینه برای دانشجویانی است که جزء غیربومی‌ها محسوب می‌شوند و از قضا تحصیل در این کشور جزء گران‌ترین تحصیلات در جهان هم محسوب می‌شود و هیچ گونه حمایت مالی برای دانشجویان بین‌المللی در نظر گرفته نشده است. دانشجویان متقاضی ملزم به اثبات داشتن درآمد ۲۵۰ هزار دلار در سال هستند. علاوه‌بر این بسیاری از دانشگاه‌های این کشور که دانشجویان بین‌المللی را می‌پذیرند، خصوصی بوده و شهریه‌شان مبلغی حدود ۴۰ هزار دلار در سال است.

عکس نوشت

مراسم فارغ التحصیلی عده‌ای از دانشجویان دانشگاه تهران | عکس: وحید سربابی

دانستنی‌های دانشجویی

پاداش چاپ مقالات معتبر در دانشگاه‌های ایران

۱- دانشگاه‌ها برای اینکه روند تحقیقات علمی و پژوهش‌های اعضا و دانشجویان خود را افزایش دهند؛ جهت تشویق بیشتر پژوهشگران، مبالغی را به‌عنوان پاداش برای مقالات چاپ‌شده در نظر گرفته‌اند که این پاداش‌ها به پژوهشگران و افرادی که مقالات را با ذکر وابستگی سازمانی دانشگاه ارائه دهند، پرداخت می‌شود. متأسفانه تعداد زیادی از دانشجویان از این موضوع بی‌خبر بوده و به آن دقت نکرده و ممکن است از این تسهیلات نتوانند استفاده کنند.

۲- هر دانشگاه براساس بودجه و سیاست‌های مالی خود مبلغ جداگانه‌ای را برای مقالات معتبر چاپ‌شده اختصاص می‌دهد.

۳- نحوه تعیین این پاداش‌ها و مقدار و همچنین قوانین و مقررات آن در هر دانشگاه در سندی به‌نام «شیوه‌نامه اعطای تسهیلات تشویقی به مقالات منتشرشده در مجلات معتبر» تنظیم شده که به دانشجویان توصیه می‌کنیم این اساسنامه را از دانشگاه خود دریافت کرده و پندها و ماده‌های آن را به دقت مطالعه کنند.

توثیت دانشجویی

#زمان_حلال_مشکلات نیست

من دوران دانشجویی همیشه تا آخر وقت سر جلسه امتحان می‌نشستم ببینم زمان واقعا همه چیزو حل می‌کنه یا نه و بذارید رک بگم: زمان هیچی رو حل نمی‌کنه.

Reply Retweet Favorite

